

2021: ఏపీ హైకోర్టు:12084

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

డబ్ల్యు.పి.నెం.8868 ఆఫ్ 2021

మధ్య:

డాక్టర్ గుడిపాటి స్వామి, ఓసీసీ: రిటైర్డ్ రెసిడెన్షియల్ మెడికల్ ఆఫీసర్,

హెచ్ నెం.8-250/1-107, ఫ్లాట్ నెం.107, సి బ్లాక్, సుబ్బలక్ష్మి అపార్ట్ మెంట్స్,

కాటూరు రోడ్డు, వార్డు నెం.8, ఉయ్యూరు, కృష్ణా జిల్లా.

... పిటిషనర్లు..

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, దాని ప్రీన్సిపల్ సెక్రెటరీ,

రవాణా శాఖ, సచివాలయ భవనాలు, వెలగపూడి,

అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.

2. ఆంధ్రప్రదేశ్ రవాణా కమిషనర్, అరైవల్ బ్లాక్,

పండిట్ నెహ్రూ బస్ స్టేషన్, విజయవాడ, ఆంధ్రప్రదేశ్ 520013.

3. డిప్యూటీ ట్రాన్స్పోర్ట్ కమిషనర్, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా

4. రీజనల్ ట్రాన్స్పోర్ట్ యూనిట్ ఆఫీస్, ఉయ్యూరు, కృష్ణా జిల్లా,

రిజిస్ట్రేషన్ అథారిటీ, ఉయ్యూరు, కృష్ణా జిల్లా.

5. వరుణ్ మోటార్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, 48-17-4/1, రింగ్ రోడ్ విజయవాడ, దాని మేనేజర్ ద్వారా ప్రతినిధి.

... ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : 06-07-2021

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు : అవును/కాదు తీర్పులను చూడటానికి అనుమతించవచ్చా?
2. తీర్పు కాపీలను మార్కెట్ చేయవచ్చా : లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు అవును/కాదు:
3. ప్రభువు న్యాయమైన ప్రతిని చూడాలనుకుంటున్నాడా : అవును/కాదు తీర్పు?

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

డబ్ల్యు.పి.నెం.8868 ఆఫ్ 2021

తేది: 06-07-2021

డాక్టర్ గుడిపాటి స్వామి, ఓసీసీ: రిటైర్డ్ రెసిడెన్షియల్ మెడికల్ ఆఫీసర్,

హెచ్ నెం.8-250/1-107, ప్లాట్ నెం.107, సి బ్లాక్, సుబ్బలక్ష్మి అపార్ట్ మెంట్స్,

కాటూరు రోడ్డు, వార్డు నెం.8, ఉయ్యూరు, కృష్ణా జిల్లా.

... అర్జీదారు

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, రవాణా శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి, సచివాలయ భవనాలు, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.
2. ఆంధ్రప్రదేశ్ రవాణా కమిషనర్, అరెవల్ బ్లాక్, పండిట్ నెహ్రూ బస్ స్టేషన్, విజయవాడ, ఆంధ్రప్రదేశ్ 520013.
3. డిప్యూటీ ట్రాన్స్పోర్ట్ కమిషనర్, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా
4. రీజనల్ ట్రాన్స్పోర్ట్ యూనిట్ ఆఫీస్, ఉయ్యూరు, కృష్ణా జిల్లా, దాని రిజిస్ట్రేషన్ అథారిటీ, ఉయ్యూరు, కృష్ణా జిల్లా.
5. వరుణ్ మోటార్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, 48-17-4/1, రింగ్ రోడ్ విజయవాడ, దాని మేనేజర్ ద్వారా ప్రతినిధి.

... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది : శశాంక భువనగిరి

1 నుండి 4 వరకు ప్రతివాదులకు న్యాయవాది : రవాణా కొరకు జి.పి.

ప్రతివాది నెం.5 కొరకు న్యాయవాది : మెసర్ లు ఇండస్ లా సంస్థ

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

డబ్ల్యు.పి.నెం.8868 ఆఫ్ 2021

తీర్పు:

నెంబరు-16-ఎఫ్ సి-3897 నంబరు గల తన వాహన రిజిస్ట్రేషన్ సమయంలో తన నుంచి వసూలు చేసిన రూ.54,530/- జీవిత పన్ను మొత్తాన్ని తిరిగి చెల్లించకపోవడం, విజయవాడ డిప్యూటీ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కమిషనర్ 26.02.2020న జారీ చేసిన ఆర్ సి నెం.3897/2020లోని తదుపరి ప్రొసీడింగ్స్ ను రిఫండ్ చేయకపోవడంపై పిటిషనర్ అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు.

2. పిటిషనర్ బాల్యం నుంచి పోలియో అనంతర పక్షవాతం కారణంగా ఎడమ కాలులో 50 శాతం శారీరక వైకల్యం ఉంది. ప్రభుత్వ వైద్యరంగంలో పనిచేసి పదవీ విరమణ చేశారు. పదవీ విరమణ తర్వాత, అతను ఆటోమేటిక్ గేర్ పిప్టో మారుతి సుజుకి సెలెరియో జెడ్ఎక్స్ఐ-ఎజిఎస్ (ఓ) పెట్రోల్ వేరియంట్ను కొనుగోలు చేశాడు. తాను ఈ వాహనాన్ని కొనుగోలు చేయడానికి ఒక కారణం ఆకర్షణీయమైన రాయితీ జీఎస్టీ రేటు అని, ఇది శారీరక వైకల్యం ఉన్న కస్టమర్ల కోసం కంపెనీ ప్రకటన చేసిందని పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు. పిటిషనర్ కు న్యూఢిల్లీలోని మారుతి సుజుకి ఇండియా లిమిటెడ్ చీఫ్ మెడికల్ ఆఫీసర్ వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించారు మరియు 31.01.2018 న అతనికి ఎడమ దిగువ అవయవంలో 50% వైకల్యం ఉందని మరియు ఆటోమేటిక్ ట్రాన్స్ మిషన్ అమర్చిన ప్యాసింజర్ కారును నడపడానికి అతను ఫిట్ గా ఉన్నాడని సర్టిఫికేట్ ఇచ్చారు. 23.07.2018న పిటిషనర్ కు ఈ వాహనాన్ని డెలివరీ చేయగా 4వ ప్రతివాది తాత్కాలిక రిజిస్ట్రేషన్ ఇచ్చారు. రోడ్డు రవాణా అథారిటీ వెబ్ సైట్ లో సాంకేతిక లోపం కారణంగా పిటిషనర్ 5వ ప్రతివాదికి రూ.54,530 జీవిత పన్ను చెల్లించాల్సి వచ్చిందని, ప్రతివాదులకు 1 నుంచి 4 వరకు చెల్లించారని పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు. ఆ తర్వాత 5వ ప్రతివాది సులహా మేరకు పిటిషనర్ 2, 3వ ప్రతివాదుల నుంచి జీవిత పన్ను మొత్తాన్ని వాపసు చేయాలని కోరారు. పిటిషనర్ తన కారుకు "చెల్లని క్యారేజ్" అని వర్గీకరణ పొందగలిగారు మరియు ఆ మేరకు 4 వ ప్రతివాది ద్వారా కొత్త రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికేట్ కూడా జారీ చేయబడింది.

3. ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్నుల చట్టం, 1963లోని సెక్షన్ 9(1) కింద జారీ చేసిన 29.08.1978 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.351ను ఆధారం చేసుకుని జీవిత పన్నుగా చెల్లించిన

రూ.54,530/- మొత్తాన్ని తిరిగి చెల్లించాలని పిటిషనర్ కోరారు. పిటిషనర్ కొనుగోలు చేసిన వాహనం తన వైకల్యానికి తగినదని తన శారీరక వైకల్య ధృవీకరణ పత్రం, వాహన తయారీదారు జారీ చేసిన ధ్రువీకరణ పత్రంతో పాటు పిటిషనర్ 24.01.2020న మూడో ప్రతివాదికి దరఖాస్తు సమర్పించారు. అయితే 26.02.2020 నాటి ఆర్డీ నెం.3897/సీ2/2020 ప్రొసీడింగ్స్ ద్వారా 3వ ప్రతివాది రీఫండ్ దరఖాస్తును తిరస్కరించారు. 29.08.1978 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.351 ప్రకారం వికలాంగులకు చెందిన ఇలాంటి గ్యాడ్జెట్టు లేదా పరికరాలు అమర్చిన వాహనాలకు మాత్రమే పన్ను మినహాయింపు ఇచ్చారని, అందువల్ల పిటిషనర్ కారులో ఎలాంటి గ్యాడ్జెట్ లేదా కాంట్రీవేషన్ ఫిక్స్ చేయనందున జీవిత పన్నును తిరిగి చెల్లించడం సాధ్యం కాదని 3వ ప్రతివాది అభిప్రాయపడ్డారు.

4. ఈ తిరస్కరణతో విసిగిపోయిన పిటిషనర్ ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ ద్వారా ఈ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు.

5. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది శశాంక భువనగిరి వాదనలు వినిపిస్తూ 29.08.1978 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.351లో వికలాంగులు వాహనం నడిపేందుకు వీలుగా కారును మార్చాలని షరతు పెట్టారని, ఆ నిబంధనను రీఫండ్ మంజూరుకు షరతుగా భావించరాదని వాదించారు.

6. ప్రతివాదుల తరపున గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ ఫర్ ట్రాన్స్పోర్ట్ కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేసింది. ఈ చట్టం కింద చెల్లించాల్సిన పన్ను మినహాయింపు కేవలం కొన్ని పరికరాలు లేదా పరికరాలను అమర్చిన వాహనాలకు మాత్రమే లభిస్తుందని, వాహనాన్ని కలిగి ఉన్న శారీరక వికలాంగులు వాహనాన్ని నడపగలరని ఆయన వాదించారు. 18.10.202 నాటి టీసీ సర్క్యులర్ మెమో నెం.14/4928/ఎస్/2012పై ఆయన ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు.

29.08.1978 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.351 టీఆర్ అండ్ బీ (టీఆర్-1) విభాగం వికలాంగులను ప్రోత్సహించేందుకు కల్పించిన వెసులుబాటు అని, ముందుగా జీవిత పన్ను చెల్లించి, ఆ తర్వాత రిఫండ్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉంటుందన్నారు. వికలాంగుల ఇబ్బందులను తగ్గించేందుకు తాత్కాలిక రిజిస్ట్రేషన్ దశలోనే జీవిత పన్ను చెల్లింపునకు మినహాయింపు ఇవ్వాలని నిర్ణయించారు. తరువాత దరఖాస్తుదారుడు రిజిస్ట్రేషన్ కోసం వచ్చినప్పుడు, గ్యాడ్జెట్టు / కాంట్రీవేషన్

యొక్క ఫిట్మెంట్కు సంబంధించి వెరిఫికేషన్ చేయవచ్చు. ఫిట్మెంట్లు తయారు చేయకపోతే జీవిత పన్ను వసూలు చేసి వారి వాహనాలను మాత్రమే రిజిస్టర్ చేసుకోవచ్చన్నారు.

7. శారీరక వికలాంగుడు కారు నడపడానికి వీలుగా గ్యాడ్జెట్ లేదా కాంట్రీవేషన్ కారును సవరించినప్పుడు మాత్రమే మినహాయింపు ప్రయోజనం లభిస్తుందని, అటువంటి మార్పు లేనప్పుడు మినహాయింపు ఉండదని ఈ సర్క్యులర్ స్పష్టం చేస్తుందని ప్రభుత్వ ప్లీడర్ వాదిస్తారు.

8. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది, రవాణా, రోడ్లు, భవనాల ప్రభుత్వ ప్లీడర్ శ్రీ శశాంక భువనగిరి వాదనలు వినిపించారు.

9. జీవో ఎంఎస్ నెం.351, 29.08.1978 నాటి ఆర్ అండ్ బీ (టీఆర్-2) ఈ విధంగా ఉంది: "ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల పన్నుల చట్టం, 1963లోని సెక్షన్ 9లోని సబ్ సెక్షన్ (1) ద్వారా ఇచ్చిన అధికారాలను ఉపయోగించి, 1963 నాటి జీవో 5 (1963 చట్టం 5) ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్కు పన్ను మినహాయింపు (1963 చట్టం 5) కింద ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను గౌరవిస్తూ జీవో 1లో జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించారు. వికలాంగులకు చెందిన రవాణా వాహనాలు కాకుండా ఇతర మోటరైజ్డ్ వాహనాలు మరియు అటువంటి గ్యాడ్జెట్లు లేదా వ్యూహాలను అమర్చిన వాహనాలు, మరమ్మతుల కోసం పని దుకాణానికి వెళ్ళేటప్పుడు లేదా తిరిగి వచ్చినప్పుడు మినహా, అటువంటి వ్యక్తులు ప్రత్యేకంగా నడుపుతున్నంత కాలం, ఈ క్రింది షరతులకు లోబడి, అవి: 1) వాహనాన్ని నడిపే వికలాంగుడు మోటరైజ్డ్ వాహనాన్ని నడపడానికి చెల్లుబాటు అయ్యే లైసెన్స్ కలిగి ఉండాలి; 2) వాహనం ముందు భాగంలో "శారీరక వికలాంగుడు నడుపుతున్నాడు" అని రాసి ఉన్న బోర్డును ప్రదర్శించాలి.

10. జీఎస్ చదివితే వికలాంగులు నడిపే వాహనాలకు మాత్రమే జీవో కింద మినహాయింపు ఇచ్చినట్లు తెలుస్తుంది. మినహాయింపు ఇవ్వడానికి రెండు షరతులు ఉన్నాయి. మొదటిది, వాహనం శారీరక వికలాంగుడికి చెందినదిగా ఉండాలి. రెండవది, వాహనాన్ని వికలాంగుడు మాత్రమే నడపాలి. వికలాంగుడు సాధారణ మోటారు వాహనాన్ని నడపడం చాలా కష్టమని 1978లో ఈ జీవో జారీ చేసిన విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి. ఆ రోజుల్లో, శారీరక వికలాంగుడు అటువంటి వాహనాన్ని గ్యాడ్జెట్లు లేదా పరికరాలతో అమర్చడం ద్వారా తగిన విధంగా సవరించిన

తర్వాత మాత్రమే నడపగలడు. ఈ అవసరాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని వాహనాన్ని తగిన విధంగా మోడిపై చేసిన తర్వాతే మినహాయింపు ఇవ్వాలనే నిబంధనను చేర్చినట్లు తెలుస్తోంది.

11. అప్పటి నుండి సాంకేతిక పురోగతిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఇప్పుడు శారీరక వికలాంగులు ఎటువంటి మార్పులు లేకుండా నడపగల మోటారు వాహనాలు మన వద్ద ఉన్నాయి. ప్రయోజనానికి కొలమానంగా జీవో ఇచ్చారని, ఉదారంగా వ్యాఖ్యానించడం ద్వారా ఆ కోణంలో అర్థం చేసుకోవాలన్నారు. "అటువంటి వ్యక్తులు మాత్రమే నడుపుతున్నంత కాలం వారు నడిపే సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉండటానికి ఇటువంటి గాడ్డెట్లు లేదా వ్యూహాలను అమర్చడం" అనే పదాలను చేర్చడం యొక్క ఉద్దేశ్యం - మోటారు వాహనాన్ని శారీరక వికలాంగుడు నడపగలడా అని రిజిస్ట్రేషన్ అథారిటీ ధృవీకరించేలా చూడటం. సదరు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులోని ఉద్దేశం స్పష్టంగా తెలిశాక, 18.10.2012న జారీ చేసిన సర్క్యులర్ ప్రకారం వాహనంలో మార్పు ఉంటేనే మినహాయింపు లభిస్తుందని భావించలేం.

12. ఈ పరిస్థితుల్లో 29.08.1978 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.351 ప్రకారం ఎవరైనా శారీరక వికలాంగుడు తన వ్యక్తిగత డ్రైవింగ్ కోసం రవాణా వాహనం కాకుండా ఇతర వాహనాన్ని కొనుగోలు చేస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ మోటారు వాహనాల చట్టం, లేదా ఏపీ మోటార్ వెహికల్ ట్యాక్సేషన్ యాక్ట్, 1963 ప్రకారం చెల్లించాల్సిన పన్ను మినహాయింపుకు అర్హులని అర్థం చేసుకోవాలి. సదరు వాహనాన్ని శారీరక వికలాంగుడు నడపగలడని అథారిటీ సంతృప్తి చెందితే.. ప్రస్తుత సందర్భంలో పిటిషనర్ వాహనాన్ని మరింత మార్పులు చేయకుండా నడపడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. అటువంటి పరిస్థితులలో జీవిత పన్ను చెల్లింపు నుండి మినహాయింపు ఇవ్వడానికి ముందు వాహనానికి కొంత మార్పు ఉండాలని రిజిస్ట్రేషన్ అథారిటీ పట్టుబట్టదు.

13. పై అంశాల దృష్ట్యా ఈ రిట్ పిటిషన్ కు అనుమతి ఉంది. 26.02.2020న ఆర్డీ నెం.3897/సీ2/2020లో 3వ ప్రతివాదులు జారీ చేసిన ప్రొసీడింగ్స్ను రద్దు చేస్తూ, ఈ ఉత్తర్వు కాపీ అందిన తేదీ నుంచి మూడు వారాల్లోగా పిటిషనర్ తన కారుపై చెల్లించిన జీవిత పన్నును తిరిగి చెల్లించాలని మూడో ప్రతివాదిని ఆదేశిస్తూ తీర్పు వెలువరించింది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆర్డర్ ఉండదు.

దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని
మూసివేయటమైనది.

న్యాయమూర్తి. ఆర్.రఘునందన్ రావు

6 జూలై, 2021

జె.ఎస్.